

PHILOSOPHY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II

OMR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--	--

CODE-22

Roll No. :

--	--	--	--	--	--

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : .....

220125

Question Booklet Sl. No.

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ઢોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સો (૧૦૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્નકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગેજી વર્ગન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

550152

DO NOT WRITE HERE

PHILOSOPHY
Paper – II

1. What does ṛta signify ?

- (A) Cosmic and moral order
- (B) The values of life
- (C) Principles of action
- (D) Law of the society

2. In the classification of Vedic literature which among the following belongs to Karmakānda ?

- (A) Upanishads
- (B) Mantras and Brahmanas
- (C) Vedic hymns
- (D) Vedānta

3. Which of the following is not included in the Upanishadic concept of self ?

- (A) Self is universal
- (B) Self is immanent
- (C) Self is transcendent
- (D) Self as bodily states

1. ઋત એટલે શું ?

- (A) વૈશ્વિક અને નૈતિક નીયમ
- (B) જીવનના મુલ્યો
- (C) કર્મ ના નીયમો
- (D) સામાજિક નીયમો

2. વૈદિક સાહિત્યમાં નિમ્ન લિખિતમાં થી કર્મ-કાંડ સેના સાથે જોડાયેલા છે ?

- (A) ઉપનિષદ
- (B) મંત્ર અને બ્રાહ્મણ
- (C) વૈદિક સ્તોત્રો
- (D) વેદાંત

3. નિમ્ન લિખિત માંથી કયુ ઉપનીશદીક આત્માના ખ્યાલ સાથે સુસંગત નથી ?

- (A) આત્મા સર્વવ્યાપી છે
- (B) આત્મા અપર છે
- (C) આત્મા પારગામી છે
- (D) આત્મા શરીર રૂપે છે

4. Charvaka accepts consciousness as

- (A) Epi-phenomenon
- (B) Real
- (C) Real and transcendental
- (D) Substance

5. According to Charvaka, why vyāpti relation is not possible

- (A) Because the relationship between sadhya and hetu is based on testimony
- (B) Perception is only real
- (C) There is no comparison between perception (pratyaksha) and inference (anumana)
- (D) Because the invariable concomitant relationship between sādhya and hetu is not perceived

6. Which of the following does not fall in the category of immediate knowledge, according to Jainism ?

- (A) Manahparyaya-jñāna
- (B) Shruta
- (C) Avadhi-jñāna
- (D) Kevala -jñāna

4. ચાર્વક ચેતના ને કયા સ્વરૂપમાં સ્વીકારે છે

- (A) ઉપબનાવ
- (B) સત્ય
- (C) સત્ય અને પારગામી
- (D) દ્રવ્ય

5. ચાર્વકનાં મત અનુસાર વ્યાપ્તિ સંબધ કયા કરણ થી સક્ય નથી

- (A) કારણકે સાધ્ય અને હેતુ શબ્દ પ્રમાણ પર આધારીત છે
- (B) માત્ર પ્રત્યક્ષ સત્ય છે
- (C) કારણકે પ્રત્યક્ષ અને અનુમાન વચ્ચે કોઈ સરખામણી સક્ય નથી
- (D) કારણકે હેતુ અને સાધ્ય વચ્ચે આક્રમીક સહચાર નું પ્રત્યક્ષીકરણ થઈ સકતું નથી

6. નિમ્ન લિખીત માંથી કયુ તાત્કાલિક જ્ઞાન ની શ્રેણીમા આવતુ નથી જૈન-દર્શન અનુસાર ?

- (A) મનહપર્યાય જ્ઞાન
- (B) શ્રુત:
- (C) અવધી જ્ઞાન
- (D) કેવલ જ્ઞાન

7. "The elephant is like a pillar" - this statement represents a case of

- (A) Syādvāda
- (B) Ekāntavāda
- (C) Apohavada
- (D) Avadhi-jñāna

8. The second noble truth of Buddhism, states, "there is a cause of suffering," which of the following theories is implicated by this truth ?

- (A) Pratityasamutpada (Dependent origination)
- (B) Kshanabhangavada (theory of momentariness)
- (C) Syadvada
- (D) Nayavada

9. In Buddhism the soul is defined as an aggregate of the five fleeting skandhas. This is a tenet of which of the following theories ?

- (A) Pratityasamutpada
- (B) Anekāntavāda
- (C) Skandhavada
- (D) Kshanabhangvada

7. "હાથી એક સ્તંભ સમાન છે ", આ ઉદાહરણ વાક્યથી શું પ્રસ્થાપિત થાય છે

- (A) સ્યાદવાદ
- (B) એકાંત વાદ
- (C) અપોહ વાદ
- (D) અવધી જ્ઞાન

8. બીજા આર્ય સત્યમાં કહેવાયુ છે કે "દુઃખનુ કરણ છે " તેના વડે નિમ્ન લિખિત માંથી કયો સિદ્ધાંત તારવવામાં આવ્યો છે.

- (A) પ્રતિત્યસમુત્પાદ
- (B) ક્ષણભંગ વાદ
- (C) સ્યાદવાદ
- (D) નયવાદ

9. બૌદ દર્શનમાં આત્માની વ્યાખ્યા પાંચ ક્ષણિક સ્કંધોના સમુચ્ચય તરીકે આપવામાં આવી છે. આ કયા સીદ્ધાંત નો અંશ રુપ ગણી સક્ય, નિમ્ન લિખિત માંથી

- (A) પ્રતિત્યસમુત્પાદ
- (B) અનેકાન્ત વાદ
- (C) સ્કંધવાદ
- (D) ક્ષણભંગ વાદ

10. In Nyāya epistemology, parāmarsha fulfils which of the following pramānas ?

- (A) Upamana
- (B) Pratyaksha
- (C) Anumana
- (D) Shabda

11. Badhita as hetvābhāsa represents a case of

- (A) Non-inferential condition
- (B) Inferential condition
- (C) Positive instantiation
- (D) Vyapti instantiated by negative conditions

12. As a realistic school of philosophy, the Vaisheshika upholds

- (A) The knower alone exists
- (B) Knowledge is different from the object known
- (C) The object of knowledge alone is real
- (D) No relation exists between the knowledge and its object

10. ન્યાય દરશન નાં જ્ઞાનશાસ્ત્રાનુસાર

“પરામર્શ” એ નિમ્ન લિખિત પ્રમાણ માથી કોની પૂર્તી કરે છે ?

- (A) ઉપમાન
- (B) પ્રત્યક્ષ
- (C) અનુમાન
- (D) શબ્દ

11. બાધીત હેત્વાભાસ સુપ્રસ્થાપીત કરે છે

- (A) બિન અનુમાનિત સ્થિતિ
- (B) અનુમાનની સ્થિતિ
- (C) હકારાત્મક ઉદાહરણ
- (D) વ્યાપ્તિ જેમાં નકારાત્મક અવસ્થાઓનું દ્રષ્ટાંતિકરણ છે

12. એક વાસ્તવિક દરશન હોવાથી, વૈશેષિક શું મને છે

- (A) માત્ર જ્ઞાતાનું અસ્તિત્વ છે
- (B) જ્ઞાન એ જ્ઞાત વિષય થી ભીન છે
- (C) માત્ર વિષય વસતુનું અસ્તિત્વ છે
- (D) જ્ઞાન અને વિષય વચ્ચે કોઈ સંબંધ નથી

13. For the Sāṅkhya, everything cannot be produced out of everything, because

- (A) The effect does not pre-exist in its material cause
- (B) Everything exists explicitly in Prakriti
- (C) The effect is implicitly present in its material cause
- (D) The effect is not identical with its material cause

14. Which of the following is not a Chittavritti ?

- (A) Viparyaya (false cognition)
- (B) Vikalpa (verbal cognition)
- (C) Nidra (Sleep)
- (D) Kshipta (restless)

15. Which of the following is not true about the yoga concept of God ?

- (A) God has nothing to do with the bondage and liberation of Purushas
- (B) God is not the creator, preserver and destroyer of the world
- (C) God is not the moral governor of the universe
- (D) God is not limited by anything

13. સાંખ્ય મુજબ બધા - માંથી - બધુ ઉત્પન્ન થઈ શકતું નથી કારણકે

- (A) પરિણામ ભૌતિક કારણમાં અસ્તિવમાન હોતુ નથી
- (B) પ્રકૃતિમાં બધુજ સ્પષ્ટ રીતે રહેલુ છે
- (C) કાર્ય એ ગર્ભિત ભૌતિક કારણમાં રહેલુ હોય છે
- (D) કાર્ય એ ભૌતિક કારણ સાથે એક રુપ નથી

14. નિમ્ન લિખિત માંથી કઈ "ચીત્ત વૃત્તિ" નથી

- (A) વિપર્યાય (ખોટી સમજશક્તિ)
- (B) વિકલ્પ (શાબ્દિક સમજશક્તિ)
- (C) નિદ્રા
- (D) ક્ષીપ્ત

15. નિમ્ન લિખિત માંથીયોગદશનના ઈશ્વરના ખ્યાલને લગતુ કયુ વીધાન સાચુ નથી

- (A) ઈશ્વરને પુરુષ ની મુક્તી કે બંધન થી કોઈ લેવા દેવા નથી
- (B) ઈશ્વર એ જગત નો નીર્માતા, પાલક કે સંનહારક નથી
- (C) ઈશ્વર એ જગતનો નૈતિક સંચાલક નથી
- (D) ઈશ્વર એ કોઈપણ રીતે બાધીત નથી

16. The view, that any knowledge carries with it an assurance about its own truth is
- (A) Svataḥ prāmānyavāda
(B) Syadvada
(C) Parataḥ prāmānyavāda
(D) Nayavāda
17. According to the Mimamsa system, the sole utility of the vedas, lies in
- (A) Giving information about the nature of the world
(B) Directing rituals
(C) Showing the path of liberation
(D) Establishing the existence of God
18. Neti-neti is
- (A) A negation of this world
(B) A negation of the reality of Brahman
(C) A negation of all attributes of Brahman
(D) A negation of the unity of God and Brahman
19. Maya as sadasadanirvachaniya means, that
- (A) Maya is real and indescribable
(B) Maya is knowable and nameable
(C) Maya is neither real nor unreal
(D) Maya is absolutely unreal

16. જ્ઞાનની સાર્થકતાની પૂરતી જ્ઞાન માંજ હોય છે, એ મતને શું કહેવાય
- (A) સ્વતહ પ્રામાણ વાદ
(B) સ્યાદ વાદ
(C) પરતહ પ્રામાણ ય વાદ
(D) નય વાદ
17. મીમાંસા અનુશર વેદો ની ઉપયોગીત માત્ર તેના
- (A) જગતના સ્વરૂપની માહિતી આપવી
(B) ધાર્મિક વિધિઓનું નિર્દેશન કરવું
(C) મુક્તી નો માર્ગ બતાવવો
(D) ઈશ્વર નું અસ્તિત્વ સાબીતકરે છે
18. “નેતિ -નેતી” એ
- (A) જગતનો નકાર કરે છે
(B) બ્રહ્મનો અંતિમ સત્તા તરીકે નકાર કરે છે
(C) સંબંધીબધાજ ગુણોનો નકાર છે
(D) ઈશ્વર અને બ્રહ્મ ના સમન્વય નો ની નકાર
19. માયા એ “સદા સદનિર્વચનીય” છે એટલે
- (A) માયા સત્ય છે અને અવર્ણનીય છે
(B) માયા એ જ્ઞાન યોગ્ય અને નામ યોગ્ય છે
(C) માયા સત્ય નથી અને અસત્ય પણ નથી
(D) માયા એ પુર્ણ પણે અસત્ય છે

20. Which of the following is not accepted as a characteristic of God by Ramanuja ?

- (A) God is the absolute
- (B) God is nirguna
- (C) God is antaryamin
- (D) God is transcendent

21. The Indian concept of purusharthas emphasizes the importance of

- (A) Only spiritual values
- (B) Only material values
- (C) Non-moral values
- (D) Both material and spiritual values

22. Adrṣṭa is the

- (A) Unseen store of accumulated merits and demerits
- (B) Unseen power of God to create the world
- (C) Invisible presence of the effect in its cause
- (D) Mysterious power of evil

20. નિમ્નલિખિત માંથી રામાનુજના ઈશ્વર ના ખ્યાલ સાથે શું સુસંગત નથી.

- (A) ઈશ્વર પુર્ણ છે
- (B) ઈશ્વર નિર્ગુણ છે
- (C) ઈશ્વર અંતર્યામી છે
- (D) ઈશ્વર પારગામી છે

21. ભારતીય પુરુષાર્થો નો ખ્યાલ કયા મહત્વ પુણ પાસાપર ભાર મુકે છે ?

- (A) માત્ર આધ્યાત્મિક મૂલ્યો
- (B) માત્ર ભૌતિક મૂલ્યો
- (C) બિન-નૈતિક મૂલ્યો
- (D) ભૌતિક અને આધ્યાત્મિક મૂલ્યો

22. અદ્રષ્ટ શુ છે

- (A) અદ્રશ્ય ભંડાર ગૃહ જેમા પાપ અને પુણ્યો નો સંચય થાય છે
- (B) અણદેખી ઈશ્વરીય શક્તિ જેનાથી તે જગત નુ નિર્માણ કરે છે
- (C) કારણમાં અદ્રશ્ય રીતે રહેલી કાર્ય ની હાજરી
- (D) રહસ્યમયી અનિષ્ટકારી શક્તિ

23. Which of the following is not true about the Karmayoga of the Bhagvad Gita ?

- (A) The aim of the performance of duties is for the welfare of humanity
- (B) Duties should be performed for the achievement of material goods
- (C) Karmayoga does not advocate asceticism
- (D) Karmayoga is religious and spiritual in nature

24. The Buddhist eight fold path is a middle path because

- (A) It advocates renunciation
- (B) It does not believe in self-mortification
- (C) It advocates the performance of duty
- (D) It is a golden mean between pravritti, the path of indulgence and nivritti, the path of renunciation

25. What is the importance of the three jewels (triratna) of Jainism ?

- (A) They help in understanding the nature of God
- (B) They help in the acquisition of worldly pleasures
- (C) They are indispensable to the bringing about of salvation
- (D) They give knowledge about the lives of the Jaina tirthankaras

23. નિમ્ન લિખિત માંથી કયુ વીધાન ગીતા ના કર્મયોગ માટે સાચુ નથી ?

- (A) કર્મો ના નિર્વહન પાછળનો ધ્યેય માનવતાના ઉત્થાન માટે નો છે
- (B) કર્મો ભૌતિક સુખ પ્રાપ્તી માટે કરવામાં આવે છે
- (C) કર્મયોગ તપસ્વીતા ની હિમાયત નથી કરતો
- (D) લાક્ષણિક રીતે કર્મયોગ એ ધાર્મિક અને આધ્યાત્મીક છે

24. બુદ્ધનો અષ્ટાંગ માર્ગ એ મધ્યમ માર્ગ છે કારણકે ?

- (A) તે ત્યાગની હિમાયત કરે છે
- (B) તે સ્વ-મૃત્યુની હિમાયત નથી કરતો
- (C) તે કર્તવ્ય પાલન કરવાનું કહે છે
- (D) તે પ્રવૃત્તિ, ભોગવિલાસનો માર્ગ અને નિવૃત્તિ, ત્યાગનો માર્ગ વચ્ચેનો સુવર્ણ સેતુ છે

25. જૈન દરશન ના ત્રીરત્નોનો મહત્વ શું છે

- (A) તે ઈશ્વર ની લક્ષણીકતા સમજવામાં મદદરૂપ છે
- (B) તે ભૌતિક આનંદ પ્રાપ્ત કરવામાં મદદરૂપ છે
- (C) તે મુક્તિ મેળવવા અનિવાર્ય છે
- (D) તે જૈન તીર્થંકરો ના જીવન નિર્વાનું જ્ઞાન આપે છે

26. The Charvaka ethics of the gratification of the senses as the supreme end of life is

- (A) Gross egoistic hedonism
- (B) Altruism
- (C) Eudaemonism
- (D) Refined utilitarianism

27. Confirmation to a moral law makes an action

- (A) Ingenious
- (B) Right
- (C) Acceptable
- (D) Desirable

28. The concept of the good in ethics is related to

- (A) Material goods only
- (B) Social values
- (C) Laws of nature
- (D) Realization of the deeper self

29. Which of the following are known as the cardinal virtues ?

- (A) Prudence, justice, beauty, kindness
- (B) Kindness, goodness, service, prudence
- (C) Prudence, justice, fortitude, temperance
- (D) Justice, mercy, love, beauty

26. ચાર્વાક નિતીશાસ્ત્રમાં ઇન્દ્રિયો નાં સુખને જીવનનો ઉચ્ચતમ ધ્યેય ગણાવવો એ શું છે

- (A) એકંદર સ્વકેન્દ્રિય સુખવાદ
- (B) પરોપકારવાદ
- (C) આત્મોત્કર્ષવાદ
- (D) શુદ્ધ ઉપયોગીતાવાદ

27. જે કર્મ નૈતિક મૂલ્યો સાથે સમર્થન ધરાવે છે, તેને શું કહેવાય

- (A) બુદ્ધિશાળી
- (B) ખરુ
- (C) સ્વીકૃત
- (D) ઇચ્છનીય

28. નીતીશાસ્ત્ર માં "સારા" નો ખ્યાલ શેની સાથે જોડાયેલો છે.

- (A) ફક્ત ભૌતિક વસ્તુઓ સાથે
- (B) સામાજિક મૂલ્યો
- (C) કુદરતી નિયમો
- (D) સ્વાનુભવ

29. નિમ્ન લિખિત માંથી કયા મુળભુત સદગુણો છે ?

- (A) સમજદારી, ન્યાય, સુંદરતા, દયા
- (B) દયા, સારાંશ, સેવા, સમજદારી
- (C) સમજદારી, ન્યાય, હીંમત, ધૈર્ય
- (D) ન્યાય, દયા, પ્રેમ, સુંદરતા

30. In ethics, pleasure of the individual as the moral standard is

- (A) Altruism
- (B) Egoism
- (C) Intuitionism
- (D) Perfectionism

31. Which of the following is not a postulate of morality in the ethics of Kant ?

- (A) Reality of the external world
- (B) Belief in the existence of God
- (C) Belief in the freedom of the will
- (D) Belief in the immortality of the soul

32. A judgement of value is

- (A) What is the case
- (B) What ought to be
- (C) What is wrong
- (D) What is absolute

33. Which of the following is true about the deterrent theory of punishment ?

- (A) The aim of punishment is to reform the criminal
- (B) The aim of punishment is to ignore the criminal
- (C) The aim of punishment is to do justice to the criminal
- (D) The aim of punishment is to prevent others from committing similar offences

30. નીતી શાસ્ત્ર માં વ્યક્તિગત સુખ ને માપ-દંડ ગણવું શું છે

- (A) પરોપકાર વાદ
- (B) અહમલક્ષી વાદ
- (C) અંતરજ્ઞાનવાદ
- (D) પૂર્ણતાવાદ

31. નિમ્ન લિખિત માંથી કયુ કેટ નીતીમત્તા ની પૂર્વધારણા માં સામીલ નથી ?

- (A) બાહ્ય જગતની સાર્થકતા
- (B) ઈશ્વરના અસ્તીત્વમાં વિશ્વાસ
- (C) વ્યક્તિ સ્વાતંત્રની માન્યતા
- (D) આત્માના અમરત્વ ની માન્યતા

32. મુલ્યલક્ષી વીધાન એ ? શું હોય છે ?

- (A) જે પરિસ્થિતી છે તે
- (B) જે હોવું જોઈએ
- (C) શું ખોટું છે તે
- (D) શું પૂર્ણ છે

33. નિમ્ન લિખિત માંથી પ્રતીશેઘાત્મક સિદ્ધાંત મુજબ શું સાચું કહેવાય.

- (A) દંડ નો આશય એ ગુનેગારને સુધારવાનો હોય છે
- (B) દંડ નો આશય ગુનેગારને અવગણવાનો છે
- (C) દંડ નો આશય એ ગુનેગારને ન્યાય આપવાનો છે
- (D) દંડ નો આશય અન્યોને એ ગુનો કરતા રોકવાનો છે

34. Swami Vivekananda's idea of the synthesis of all the ideals of all religions is

- (A) Practical Vedanta
- (B) A fundamentalist approach
- (C) Universal religion
- (D) The establishment of a new religion

35. According to Sri Aurobindo, the attainment of spiritual freedom

- (A) Leads to the ascent from mind to super minds
- (B) Leads to duality and dichotomies
- (C) Leads to enhanced interest in social matters
- (D) Leads to the achievement of nothingness

36. Tagore's concept of the religion of man believes that

- (A) True religion is expressed in particular forms
- (B) Religion cannot be confined to any group, sect or tribe
- (C) Religion must inspire asceticism
- (D) Religion is an escape from life

34. સ્વામી વિવેકાનંદનો તમામ ધર્મો ના આદેશો નો સમંવય કરવાનો વિચાર શું હતો ?

- (A) વ્યવહારુ વેદાંત
- (B) કદરવાદી અભીગમ
- (C) વૈશ્વિક ધર્મ
- (D) નાવા ધર્મ ની સ્થાપના

35. શ્રી અરવિંદ મુજબ આધ્યાત્મિક સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત કરવી એટલે શું ?

- (A) તે મન થી અપરમન સુધી લઈ જાય છે
- (B) તે દ્વિપક્ષીતા અને દુવીધા તરફ લઈ જાય છે
- (C) તે સામાજિક બાબતો માં રૂચી વધારે છે
- (D) તે શૂન્યતા પ્રાપ્ત કરવા તરફ લાયજાય છે

36. ટાગોર નો માનવીય ધર્મનો સિદ્ધાંત શું માને છે

- (A) સચો ધર્મ એ ચોકસ સ્વરૂપો માં ઉજાગર થઈ છે
- (B) ધર્મ ને કોઈ સમૂહ, સમ્પ્રદાય કે જાતી સુધી સીમીતરાખી શકાય નહીં
- (C) ધર્મ વૈરાગ્યને પ્રેરિત કરવો જોઈએ
- (D) ધર્મ એ વાસ્તવિકતા માંથી છુટવાની છટકબારી છે

37. According to Iqbal rejection of the self is
- (A) Consistent with the general trend of Islamic thought
- (B) Consistent with the Indian traditional values
- (C) Self-contradictory
- (D) Obligatory
38. Ultimate reality is the end of the process of realisation, is the view of
- (A) K. C. Bhattacharya
- (B) Charvakas
- (C) Peter Singer
- (D) Jyotiba Phule
39. Which of the following is not true, according to Dr. Radhakrishnan's concept of religion ?
- (A) Religion is an insight into reality ?
- (B) Religion enables the divine to be manifested in the nature of man
- (C) Religion implies a faith in the ultimacy of absolute spiritual values
- (D) Religion is a creed

37. ઇકબાલ મુજબ સ્વને નકારવું, એટલે શું
- (A) ઇસ્લામના વ્યાપક ખ્યાલ સાથે સુસંગત છે
- (B) ભારતના પરમ્પરાગત મૂલ્યો સાથે સુસંગત છે
- (C) સ્વ-વિરોધાભાસી છે
- (D) ફરજિયાત છે
38. પરમ સત્ય એ આત્મસાક્ષાત્કાર ની પ્રકીયાની પુર્ણાહુતીનું ફળ છે, આ મત કોણ વ્યક્ત કરે છે.
- (A) કે. સી. ભટ્ટાચાર્ય
- (B) ચાર્વાક
- (C) પીટર સિંગર
- (D) જ્યોતિબા ફૂલે
39. નિમ્ન લિખીત માંથી ડૉ. રાધાકૃષ્ણના ધર્મ ના ખ્યાલ સાથે કયુ વિધાન સુસંગત નથી.
- (A) ધર્મ સત્યની ઝાંખી છે
- (B) ધર્મ વ્યક્તિમાં અલૌકિકની અનુભૂતી કરાવે છે
- (C) ધર્મ એ અંતિમ સત્યની પુણતા માં આધ્યાત્મિક મૂલ્યોનો શ્રદ્ધા દ્વારા સંચાર કરે છે
- (D) ધર્મ એ પંથ છે

40. "Ahimsa and truth are so intertwined that it is practically impossible to separate them", is the view of

- (A) Jawaharlal Nehru
- (B) Gandhi
- (C) Sankhya
- (D) Bradley

41. On the basis of Dr. Ambedkar's views of an ideal society, which of the following does not hold true of the caste system ?

- (A) Caste system was considered totally unscientific
- (B) Caste system was a negative thing
- (C) Caste system is natural and desirable
- (D) Caste system is an unnatural division of labour

42. 'Man is the creator of society, institutions and politics', is the view of

- (A) M. N. Roy's radical humanism
- (B) Swami Vivekananda's practical vedanta
- (C) Gandhi's view of ahimsa
- (D) Jaina concept of triratna

40. અહિંસા અને સત્ય એવી રીતે ગુંથાયેલા છે કે તેમને જુદા પાડવા શક્ય નથી, આ મત કોનો છે ?

- (A) જવાહરલાલ નેહરુ
- (B) ગાંધીજી
- (C) સાંખ્ય
- (D) બ્રેડલે

41. ડૉ. આંબેડકર ના મત અનુસાર એક આદર્શ સમાજની સંકલ્પનામાં નીચે માંથી કયુ વિધાન જાતિ પ્રથા માટે સત્ય નથી ?

- (A) જાતિ પ્રથા તદ્દન અવૈજ્ઞાનિક છે
- (B) જાતિ પ્રથા એક નકારાત્મક પ્રણાલી છે
- (C) જાતિ પ્રથા એ ઇચ્છનીય અને કુદરતી છે
- (D) જાતિ પ્રથા એ અપ્રાકૃતિક શ્રમ ની વહેંચણી છે

42. માણસ દ્વારા સમાજ, સંસ્થાઓ અને રાજકારણ ની સ્થાપના કરવામાં આવેલ છે, આ મત કોનો છે

- (A) એમ.એન. રોય નો ઉગ્ર સુધારાવાદી માનવતાવાદ
- (B) સ્વામી વીવેકાનંદ નો વ્યવહારુ વેદાંત નો સિક્ષાંત
- (C) ગાંધીજી નો અહિંસા નો સિક્ષાંત
- (D) જૈન દરશન નો ત્રી રત્ન નો સિક્ષાંત

43. According to Swami Vivekananda's concept of religion and religious experience

- (A) Religion is meaningful because it is ritualistic
- (B) Religion acquires meaning from being associated with creeds and sects
- (C) Religion is a growth from within
- (D) Are redundant in modern times

44. Integral yoga incorporates which of the following features

- (A) It is an essential condition of life
- (B) It requires the performance of rites and rituals
- (C) It is practised through physical exercises
- (D) It is an inner yoga, which requires disciplines of purification and spiritualization

45. As an idealist Radhakrishnan believes, that

- (A) Reality is one and concrete
- (B) Reality is the object of intellectual debate and analysis
- (C) The universe is constantly and persistently progressing towards some higher end
- (D) Reality is a conglomerate of manifold ideas

43. સ્વામી વિવેકાનંદ નો ધર્મ અને ધાર્મિક અનુભવો નો ખ્યાલ શું છે.

- (A) ધર્મ એ અર્થપુણ છે, કારણકે તેમાં ધાર્મિક વિધિઓ છે
- (B) ધર્મ એ અર્થ ત્યારેજ મેળવે છે જ્યારે તે પંથો અને સંપ્રદાયો સાથે જોડાય છે
- (C) ધર્મ એ એક આંતરીક વૃદ્ધિ છે
- (D) ધર્મ એ આધુનિક સમય માં નીરથક છે

44. પુણ યોગ ના સિક્કાંત માં નિમ્ન લિખિત લક્ષણો માંથી સેનો સમાવેસ થઈ સકે છે

- (A) એ એક મુળભુત જરૂરિયાત છે, જીવન ની
- (B) એમાં કર્મકાંડ આવશ્યક છે
- (C) તે સારીરિક વ્યાયામ ના અભ્યાસથી સક્ય છે
- (D) તે અંતર - યોગ છે, જેની અનુસાર અનુસાસન, શિક્ષકરણ અને આધ્યાત્મિકતા ની જરૂરિયાત રહે છે

45. એક આદર્શવાદી તરીકે રાધાકૃષ્ણ, શું મને છે

- (A) અંતિમ સત્તા એ એક છે અને મૂર્ત છે
- (B) અંતિમ સત્તા એ બૌદ્ધિક ચર્ચા અને વિશ્લેષણ નો વિષય છે
- (C) વિશ્વ એ સતત અને દ્રઢતાથી પ્રગતિ કરી રહ્યું છે. કોઈ ઉચ્ચ સ્તર પર જવા માટે
- (D) અંતિમ સત્તા એ ઘણા વીચારો નું સંગઠન છે

46. Gandhi's concept of Swaraj has nationalist and individualist implications, means
- (A) Swaraj inspires nationalist ideals in society
- (B) For a nation Swaraj is freedom from foreign rule and for an individual it is freedom to choose and to decide
- (C) The government is superior to the citizens
- (D) Citizens should be strictly governed by state laws
47. That which represents the basic rights of citizens and cannot be taken away by any law, are
- (A) Fundamental rights
- (B) Duties
- (C) Directive principles of state policy
- (D) Political rights
48. Which of the following symbolizes the concept of Swadeshi ?
- (A) Lotus and charkha
- (B) A farmer and a spinning wheel
- (C) The Himalayas
- (D) Khadi and charkha
49. Which of the following is not a technique of satyagraha ?
- (A) Prayer
- (B) Fasting
- (C) Manipulation
- (D) Non-cooperation

46. ગાંધીજીના સ્વરાજ ના સિદ્ધાંત માં રાષ્ટ્રવાદી અને વ્યક્તિવાદી ગુણધર્મો છે, અર્થાત ?
- (A) સ્વરાજ એ પ્રેરીત કરે છે. સમાજ ને રાષ્ટ્રવાદી મુલ્યો થી
- (B) એક રાષ્ટ્ર માટે સ્વરાજ એ વિદેશી હુકમતથી મુક્તિ છે, અને વ્યક્તિ માટે પસંદગીની અને નિર્ણય લેવાની સ્વતંત્રતા છે
- (C) સરકાર એ નાગરિકો કરતા ચઢિયાતિ હોય છે
- (D) નાગરિકો ફરજિયાત પણે રાજ્યના નીયમો અનુસર શાસિત હોવા જોઈએ
47. નાગરિકોના આધારભુત હકો કે જેને કોઈ નીયમ દ્વારા છીનવી ન શકાય તેને શું કહે છે
- (A) મુળભુત હકો
- (B) ફરજો
- (C) રાજ્ય નીતીના નિર્દેશ સિદ્ધાંતો
- (D) રાજકીય હકો
48. નિમ્ન લિખિત માંથી કયુ સ્વદેશી ના સિદ્ધાંત નું પ્રતિક ગણી સકાય
- (A) કમળ અને ચરખો
- (B) ખેડુત અને ચરખો
- (C) હિમલય
- (D) ખાદી અને ચરખો
49. નિમ્ન લિખિત માંથી કય સત્યાગ્રહ ની પ્રણાલી નથી
- (A) પ્રાર્થના
- (B) ઉપવાસ
- (C) ચાલાકી
- (D) અસહકાર

50. Which of the following is the first institution in the history of man ?

- (A) Tribes
- (B) Family
- (C) Religion
- (D) Community

51. Which of the following is a negative characteristic of religion ?

- (A) Dogmatism
- (B) Service
- (C) Spread of education
- (D) Non-violence

52. The aim of education in ancient India was to create

- (A) A productive career
- (B) Self-knowledge
- (C) Awareness of social customs
- (D) A love of material goods

53. Plato's theory of justice has been elaborated in which of the following ?

- (A) The Republic
- (B) Sophist
- (C) Language, Truth and Logic
- (D) Ethics

50. નિમ્ન લિખિત માંથી કઈ સંસ્થા માનવ ઇતીહાસ માં પ્રથમ કહી સકાય

- (A) આદિજાતિ
- (B) પરિવાર
- (C) ધર્મ
- (D) સમુદાય

51. નિમ્ન લિખિત માંથી ધર્મનું નકારાત્મક પાસુ કયુ છે

- (A) કટ્ટરવાદ
- (B) સેવા
- (C) શિક્ષણનો પ્રચાર
- (D) અહિંસા

52. પ્રાચીન ભારતમાં શિક્ષણનું લખ્ય શું સર્જવાનું હતું ?

- (A) ઉત્પાદક કારકિર્દી
- (B) આત્મ -જ્ઞાન
- (C) સામાજિક રીતીઓની સભાનતા
- (D) ભૌતિક બાબતો પ્રત્યનો પ્રેમ

53. નીચે માંથી શેમાં પ્લેટોનો ન્યાયનો સિદ્ધાંત સમજાવામાં આવ્યો છે

- (A) રિપબ્લિક
- (B) સોફિસ્ટ
- (C) લેંગ્વેજ, ટ્રુથ એન્ડ લોજીક
- (D) એથીક્સ

54. 'In the ideal state each citizen fulfils the duties according to his status and role', is the view of

- (A) Anaximander
- (B) Berkeley
- (C) Buddhism
- (D) Plato

55. The theory, that the state is based on a contract between the ruler and the ruled and among the ruled themselves, is

- (A) The organic theory
- (B) The divine origin theory
- (C) The social contract theory
- (D) The evolutionary theory

56. Which of the following thinkers is not associated with the social contract theory ?

- (A) Hobbes
- (B) Russell
- (C) Rousseau
- (D) Locke

57. In Marxism, the view that history is a process of conflict between antagonistic forces and classes is

- (A) Socialism
- (B) Neo-marxism
- (C) Dialectical materialism
- (D) Pragmatism

54. એક આદર્શ રાજ્યમાં દરેક નાગરિક તનાં તેના હોદા અને ભુમિકા અનુસાર પોતાની ફરજ બજાવે છે, આ મત કોનો છે

- (A) એનેક્સીમેડર
- (B) બર્કલે
- (C) બૌદ્ધ દરશન
- (D) પ્લેટો

55. એ સિદ્ધાંત કે રાજ્ય શાસક અને શાસિત અને શાસિતની વચ્ચેનાં કરાર ઉપર આધારિત છે, એ શું છે

- (A) સહજ- સિદ્ધાંત
- (B) ઈશ્વરીય- સિદ્ધાંત
- (C) સામાજિક -કરાર સિદ્ધાંત
- (D) ઉત્ક્રાંતિ નો સિદ્ધાંત

56. નીચે માંથી કયા ચંતક સામાજિક - કરારના સિદ્ધાંત સાથે જોડાયેલા નથી

- (A) હોબ્સ
- (B) રસેલ
- (C) રુસો
- (D) લોક

57. માર્ક્સ ના મત અનુસાર ઇતિહાસ એ વિરોધી તાકતો અને સ્થાપિત વર્ગો વચ્ચેનાં ધક્કાર્ણ ની પ્રક્રીયા છે, એ

- (A) સમાજવાદ
- (B) આધુનિક માર્ક્સવાદ
- (C) તાર્કિક ભૌતિકવાદ
- (D) વ્યવહારિકતા વાદ

58. 'The history of all hitherto society is the history of class struggles,' is an expression of
- (A) Marxism
(B) Idealism
(C) Utilitarianism
(D) Democracy
59. _____ refuted the doctrine of innate ideas.
- (A) Rene Descartes
(B) John Locke
(C) David Hume
(D) Plato
60. Which logic is suitable for scientific investigation ?
- (A) Deductive
(B) Inductive
(C) Fuzy
(D) Propositional
61. Cause and effect relation, according to Locke is comprehended through
- (A) Sensation
(B) Reflection
(C) Sensation and reflection
(D) Intuition
58. ઇતિહાસ એ અત્યાર સુધી વર્ગ સંઘર્ષ નો ઇતિહાસ રહ્યો છે. આ મત કોનો છે ?
- (A) માર્ક્સ વાદ
(B) આદર્શ વાદ
(C) ઉપભોગતા વાદ
(D) લોકશાહી
59. જન્મજાત વિચારો નું ખંડન કોણ કરે છે ?
- (A) રેને ડેકાર્ટ
(B) જોહન લોક
(C) ડેવિડ હ્યુમ
(D) પ્લેટો
60. કયા તર્કશાસ્ત્ર ને વૈજ્ઞાનિક તપાસ ના ઉપયોગમાં લેવામાં આવે છે ?
- (A) અનુમાનિક
(B) પ્રેરક
(C) ફઝી
(D) વિધાન પરક
61. કાર્યકારક નો સિદ્ધાંત લોક મુજબ કયા સંબંધથી ગ્રહણ કરી શકાય છે ?
- (A) સંવેદના
(B) પ્રતિબિંબ
(C) સંવેદના અને પ્રતિબિંબ
(D) અતઃઅસ્કૂર્ણા

62. Extension, solidity and motion, according to Berkeley are
- (A) Primary qualities
(B) Secondary qualities
(C) Both primary and secondary qualities
(D) Simple ideas
63. Who maintained that ideas are copies of impressions and if there is no impression then there is no idea ?
- (A) Rene Descartes
(B) John Locke
(C) David Hume
(D) George Berkeley
64. According to Leibnitz, Monads as single metaphysical unit is essentially defined as
- (A) Unit of extension
(B) Unit of force
(C) Unit of primary quality
(D) Unit of spirit
65. Cogito means
- (A) I exist
(B) I think
(C) I can exist
(D) I do not think

62. વિસ્તાર, ઘનતા અને ગતિ બર્કલે અનુસાર શું છે
- (A) પ્રાથમિક ગુણો
(B) દ્વિતીય ગુણો
(C) પ્રાથમિક અને દ્વિતીય ગુણો બંને
(D) સહજ વીચારો
63. કોણ સ્વીકારે છે કે વિચારો અનુમુદ્રાઓની નકલ છે અને જો અનુભવમુદ્રાઓ નથી તો વિચારો નથી ?
- (A) રેને ડેકાર્ટ
(B) જોહન લોક
(C) ડેવિડ હ્યુમ
(D) જ્યોર્જ બર્કલે
64. લાઈબ્નીઝ અનુસાર ચિદાણુ સાંદ તાત્વવિમાનીય એકમ છે, તેથી મુળભુત રીતે વ્યાખ્યાયિત થાય છે
- (A) વિસ્તારના એકમ
(B) શક્તિના એકમ
(C) પ્રાથમિક ગુણોના એકમ
(D) આત્મ-ચૈતન્યના એકમ
65. "કોજીતો" નો અર્થ
- (A) હું અસ્તિત્વમાં છું
(B) હું વિચારુ છું
(C) હું અસ્તિત્વ ધરાવી શકુ છું
(D) હું વિચારતો નથી

66. _____ is an innate idea, according to Rene Descartes.
- (A) God
(B) Colour
(C) World
(D) Sound
67. Spinoza defines the notion of substance with reference to
- (A) Primary qualities
(B) Modes and attributes
(C) Secondary qualities
(D) Abstract ideas
68. _____ is the author of Critique of Pure Reason.
- (A) David Hume
(B) Francis Bacon
(C) Immanuel Kant
(D) Rene Descartes
69. How do we have knowledge of things-in-themselves ?
- (A) By perception
(B) By intellectual intuition
(C) By direct perception
(D) By inference

66. _____ વિચાર ડેકાર્ટ અનુસાર જન્મજાત વિચાર છે.
- (A) ઈશ્વર
(B) રંગ
(C) જગત
(D) ધ્વનિ
67. સ્પિનોઝા દ્રઘ્ય ની ગતિને ક્યાં સંદર્ભથી વ્યાખ્યાયિત કરે છે.
- (A) મુળભુત ગુણો
(B) પયાર્યો અને લક્ષણો
(C) ગૌણ લક્ષણો
(D) અમૂર્ત વિચારો
68. "ક્રિટીક ઓફ પ્યોર રીઝન" ના લેખક _____ છે.
- (A) ડેવિડ હ્યુમ
(B) ફ્રાન્સિસ બેકન
(C) ઈમાન્યુઅલ કેન્ટ
(D) રેને ડેકાર્ટ
69. આપણને વસ્તુ-સ્વયંનું "જ્ઞાન" કેવી રીતે થાય છે.
- (A) પ્રત્યક્ષથી
(B) બૌદ્ધિક આકાલનથી
(C) સીધા પ્રક્ષથી
(D) અનુમાનથી

70. According to Hegel, Nature is

- (A) Reason and conceptual
- (B) Passion and practical
- (C) Reason and instrumental
- (D) Passion and moral

71. Which one of the following statement is true for Pythagoras ?

- (A) Numbers are mere abstractions and derived from the sensible world
- (B) Numbers are dependent on the world of experience and can explain facts of the world
- (C) Numbers are not derived from sensible world, but can explain the sensible world
- (D) Numbers are part of the sensible world

72. According to Thales, the ontology of the reality is

- (A) Fire
- (B) Water
- (C) Matter
- (D) Air

70. હેગલ અનુસાર પ્રકૃતિ — છે.

- (A) બૌદ્ધિક અને સંકલ્પનાત્મક
- (B) લાગણીમય અને વ્યવહારિક
- (C) તર્કનિષ્ઠ અને ઉપકરણલક્ષી
- (D) લાગણીમય અને નૈતિક

71. પાથથાગોરસ માટે નીચેનું કયું વિધાન સત્ય છે.

- (A) સંખ્યાઓ માત્ર અમૂર્તીકરણ છે અને ઇન્દ્રીય જગત પરથી તારવેલ છે.
- (B) સંખ્યાઓ અનુભવિક જગત પર આધારિત છે. અને જગતની હકીકતોની વ્યાખ્યા કરી શકે છે
- (C) આંકડાઓ ભૌતિક જગતમાંથી નથી મેળવી શકાતા પણ તે ભૌતિક જગતને સમજાવી શકે છે
- (D) સંખ્યાઓ અનુભવિક જગતનો હિસ્સો છે

72. થેલ્સની સત્તામીમાંસ પ્રમાણે વાસ્તવિકતા — છે.

- (A) અગ્નિ
- (B) પાણી
- (C) પદાર્થ
- (D) હવા (વાયુ)

- 73.** Socrates method of philosophical inquiry was
- (A) Critical
(B) Phenomenological
(C) Speculative
(D) Dialectical
- 74.** The Ideas according to Plato are
- (A) Things in the world
(B) Finite substances
(C) Universal and eternal
(D) Copies of things in the world
- 75.** Aristotle's notion of final cause refers to
- (A) End and purpose of things
(B) The form of the things
(C) The relationship between cause and effect
(D) Material cause
- 76.** St. Augustine maintains that evil is necessary for
- (A) The enchantment of the greater good
(B) Strengthening the good will
(C) The existence of the positive good
(D) The fall of man
- 73.** સોક્રેટીસની તત્વજ્ઞાનીય પદ્ધતિ — છે.
- (A) ટીકાત્મક
(B) પ્રતિભાસત્મક
(C) કલ્પનાત્મક
(D) દ્વન્દ્વાત્મક
- 74.** પ્લેટો અનુસાર વિચારો શું છે
- (A) જગમાંની વસ્તુઓ
(B) સંત દ્રવ્યો
(C) સાર્વત્રિક અને શાસ્વત
(D) જગતની વસ્તુઓની નકલ
- 75.** એરિસ્ટોટલનું અંતિમ કારણ કોનો નિર્દેશ કરે છે ?
- (A) વસ્તુનો અંતિમ હેતુ
(B) વસ્તુના સ્વરૂપનું
(C) કાર્ય કારણના સંબંધનું
(D) ભૌતિક કારણનું
- 76.** સેન્ટ ઓગસ્ટાઇન અનુસાર અનિષ્ટ જરૂરી છે.
- (A) ઉચ્ચતર શુભની પ્રાપ્તિ માટે
(B) શુભન્ય દ્રઢીકરણ માટે
(C) હકારાત્મક શુભના અસ્તિત્વ માટે
(D) માણસના પતન માટે

77. According to St. Anselm, faith is an integral part of

- (A) Existence of man
- (B) Understanding the God
- (C) Believing in God, but not the realization of God
- (D) Existence of the world

78. According to Kant, space and time are

- (A) Subjective to experience
- (B) Objective and form of experience
- (C) A-posteriori concepts
- (D) Both a-priori and a-posteriori concepts

79. Which of the following holds a contrary relation with 'A' proposition ?

- (A) Some s is not p
- (B) Some s is p
- (C) All s is p
- (D) No s is p

80. In categorical syllogism 'O' proposition distributes

- (A) Subject term
- (B) Predicate term
- (C) Both subject and predicate term
- (D) Subject and predicate terms are not distributed

77. સેન્ટ એન્સેલ્મ અનુસાર શ્રદ્ધા કોનું અવિભાજ્ય અંગ છે

- (A) માણસના અસ્તિત્વ
- (B) ઈશ્વરની સમજણ
- (C) ઈશ્વરમાં માન્યતા પણ ઈશ્વરનો સાક્ષાત્કાર નહીં
- (D) જગતનું અસ્તિત્વ

78. કેન્ટ અનુસાર અવકાશ અને કાળ એ ___ છે.

- (A) અનુભવ સપેક્ષ
- (B) અનુભવ વસ્તુલક્ષી સ્વરૂપો
- (C) અનુભવજન્ય ખ્યાલો
- (D) અનુભવ નિરપેક્ષ અને અનુભવ સાપેક્ષ બંને

79. નીચે માનું શું "હા" વિધાન સાથે અંશ-વિરોધી સંબંધ ધરાવે છે.

- (A) કેટલાક s એ અન-p છે
- (B) કેટલાક s એ એ -p છે
- (C) બધાં s એ -p છે
- (D) કોઈ પણ s એ -p નથી.

80. નિરૂપાધિક સંવિધાનમાં "ન" વિધાનમાં કયું પદ વ્યાપ્ત હોય છે.

- (A) ઉદેસ્ય પદ
- (B) વિધેય પદ
- (C) ઉદેસ્ય અને વિધેય પદ બન્ને
- (D) ઉદેસ્ય અને વિધેય પદ બંને નહીં

81. Which of the following quantifications holds true for the proposition : "All flowers are beautiful"

- (A) $(\exists x) (Fx \supset Bx)$
- (B) $(x) (Fx \supset Bx)$
- (C) $(\exists x) (Fx \& Bx)$
- (D) $(x) (Fx \& Bx)$

82. Indicate which of the following is not a Law of Thought ?

- (A) Principle of verification
- (B) Principle of identity
- (C) Principle of contradiction
- (D) Principle of excluded middle

83. In a syllogism, the middle term appears

- (A) Once
- (B) Twice
- (C) Thrice
- (D) Four times

84. Mill's method is used in

- (A) Proving a deductive argument
- (B) Categorical syllogism
- (C) Inductive logic
- (D) Quantification

81. નીચેમાંનું કયું પ્રમાણીકરણ બધા મુલ્યો નું પ્રતિકાત્મક રૂપાંતરણ છે

- (A) $(\exists x) (Fx \supset Bx)$
- (B) $(x) (Fx \supset Bx)$
- (C) $(\exists x) (Fx \& Bx)$
- (D) $(x) (Fx \& Bx)$

82. નીચેમાંનો કયો વિચારનો નીયમ નથી

- (A) ચકાસણીનો નીયમ
- (B) તાદાત્મ્યનો નીયમ
- (C) વચઘાતનો નીયમ
- (D) મધ્યમ બાકાતનો નીયમ

83. નીરૂપાધિક સંવિધાનમાં મધ્યપદ કેટલી વખત આવે છે.

- (A) એક વખત
- (B) બે વખત
- (C) ત્રણ વખત
- (D) ચાર વખત

84. મિલની પદ્ધતિનો ઉપયોગ શું છે

- (A) નિગમનલક્ષી દલીલની સાબિતી
- (B) નીરૂપાધિક સંવિધાન
- (C) વ્યાપ્તિલક્ષી વર્કશાસ્ત્ર
- (D) ઇપતા પ્રદાન

- 85.** The subject matter of phenomenology is
- (A) To study psychological ideas
  - (B) To study ideal meaning with reference to experience
  - (C) A study of factual science
  - (D) A study of metaphysics
- 86.** According to Moore, which among the following is not a characteristic of sense data ?
- (A) To be is to be perceived
  - (B) Distinction between appearance and reality
  - (C) Conceptually private
  - (D) Do not exist in public place
- 87.** The Central theme of Russell's theory of description deals with
- (A) The study of logical being
  - (B) The study of unreal objects
  - (C) The study of propositions
  - (D) The study of supernatural objects
- 88.** In early Wittgenstein, meaning is
- (A) Use of terms in the propositions
  - (B) Pictorial representation of the reality
  - (C) Verification of facts
  - (D) Nothing but use of terms corresponding to a context

- 85.** પ્રતિભાસ વિધાનનું વિષયવસ્તુ —
- (A) માનસિક વિચારોનો અભ્યાસ
  - (B) અનુભવના સંદર્ભથી આદર્શ અર્થનો અભ્યાસ
  - (C) હકીકતલક્ષી વિજ્ઞાનનો અભ્યાસ
  - (D) તત્ત્વવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ
- 86.** મુર અનુસાર નીચેમાંનું શું ઇન્દ્રિય વિષયવસ્તુ નથી
- (A) "હોવું એટલે પ્રત્કાક્ષ હોવું"
  - (B) વાસ્તવિકતા અને આભારનો ભેદ
  - (C) સંકલ્પનાત્મક વ્યક્તિગતતા
  - (D) જાહેર સ્થળે અસ્તિત્વ ન હોવું
- 87.** રસેલના વર્ણન સિદ્ધાંતનું કેન્દ્રવર્તી વિષયવસ્તુ — છે.
- (A) તાર્કિક સત્નો અભ્યાસ
  - (B) અવાસ્તવિક પદાર્થનો અભ્યાસ
  - (C) વિધાનોનો અભ્યાસ
  - (D) પરા-પ્રકૃતિક પદાર્થોનો અભ્યાસ
- 88.** પ્રાચીન વિટગેન્સટાઈનમાં અર્થ શું છે
- (A) વિધાનોમાં પદોનો ઉપયોગ
  - (B) વાસ્તવિકતાનું ચિત્રાત્મક તીરુપણ
  - (C) હકીકતોની ચકાસણી
  - (D) સંદર્ભ સહિત પદનો ઉપયોગ સિવાય કશું નથી.

- 89.** Who maintained the thesis of elimination of metaphysics ?
(A) Early Wittgenstein
(B) Existentialists
(C) Logical positivists
(D) Idealists
- 90.** The statement "Saturday is sleeping furiously" is an example of
(A) Category – mistake
(B) Performative statement
(C) Unverifiable sentence
(D) Meaningful sentence
- 91.** According to Kierkegaard, subjectivity is
(A) Abstract concept of self
(B) About self-consciously existing subject
(C) Complex existence of consciousness
(D) About the self and no self
- 92.** Martin Heidegger's concept of Being can be defined as
(A) Self-revealing
(B) Non-existence
(C) Experience of 'self' and not the experience of 'other'
(D) Experience of the other only
- 89.** તત્વજ્ઞાનને અર્થહીન અને નાબૂદ કરવાનું કોણ ગણે છે ?
(A) પ્રાચીન વિટગેન્સ્ટાઈન
(B) અસ્તિત્વવાદીઓ
(C) તાર્કિક પ્રત્યક્ષવાદીઓ
(D) આદર્શવાદીઓ
- 90.** શનિવાર અશાંતપણે ઉંઘે છે.- કોનું ઉદાહરણ છે.
(A) કોઠિ-દોષ
(B) પ્રેરક વિધાન
(C) બિન ચકાસણીશીલ વિધાન
(D) અર્થપૂર્વક વિધાન
- 91.** કિર્કેગાર્ડ અનુસાર વ્યક્તિગતતા ____ છે.
(A) સ્વની અમૂર્ત સંકલ્પના
(B) અસ્તિત્વમાન વિષયની સ્વ-ચેતના
(C) ચેતનાનું જટીલ અસ્તિત્વ
(D) સ્વ અને ના સ્વ વિષય
- 92.** માર્ટિન હાઇડેગરની સત્ની સંકલ્પનાની વ્યાખ્યા
(A) સ્વ-પ્રગટીકરણ
(B) અભાવ
(C) સ્વનો અનુભવ અને પરનો અનુભવ નહીં
(D) માત્ર પરનો અનુભવ

93. Richard Rorty's critique of representationalism shows his enduring interest in
- (A) Absolutism
(B) Existentialism
(C) Relativism
(D) Idealism
94. Who advocated that student must 'learn by doing' ?
- (A) Socrates
(B) Plato
(C) Dewey
(D) Pierce
95. Nietzsche maintained that human behaviour can be reducible to a single basic drive, that is
- (A) Will to live
(B) Will to power
(C) Will to become superman
(D) Will to become good

93. રીચાર્ડ રોર્ટીની પ્રતિનિધ-વાદની સમીક્ષા કોનામાં સતત રસ બનાવે છે

- (A) નિરપેક્ષતાવાદ
(B) અસ્તિત્વવાદ
(C) સાપેક્ષવાદ
(D) આદર્શવાદ

94. કોણ કહે છે કે વિદ્યાર્થીએ જ્ઞાન કર્મ દ્વારા મેળવવું જોઈએ ?

- (A) સોક્રેટીસ
(B) પ્લેટો
(C) ડયુઈ
(D) પિયર્સ

95. નીટ્સે અનુસાર માનવ વર્તન કયા એકજ મૂળભૂત એકમાં ફલીત કરી શકાય છે

- (A) જીવનની ઈચ્છા
(B) સત્તાની ઈચ્છા
(C) સુપરમેન બનવાની ઈચ્છા
(D) સારા બનવાની ઈચ્છા

96. According to Levinas, ethics to be regarded as first philosophy because

- (A) Ethics is a study of values
- (B) Morality and life are one
- (C) Of the spontaneous act of responsibility
- (D) Of the ontology of human existence

97. The application of principles and concepts from philosophy to a study of our practical affairs is

- (A) Applied philosophy
- (B) Environmental ethics
- (C) Medical ethics
- (D) Moral philosophy

98. The question, 'how should humans best use and conserve the space environment to secure and expand life', falls within the scope of

- (A) Medical ethics
- (B) Social and political philosophy
- (C) Metaphysics
- (D) Environmental ethics

96. લેવીનાસ અનુસાર નીતીશાસ્ત્ર એ પ્રથમ તત્ત્વજ્ઞાન ગણાવવું જોઈએ, કારણકે

- (A) નીતીશાસ્ત્ર મૂલ્યોનો અભ્યાસ છે
- (B) નીતિમતા અને જીવન એક છે
- (C) ઉત્તરદાયિત્વની સ્વાભાવિક કળા છે
- (D) માનવ અસ્તિત્વનો સાર

97. નૈતિક નીયમો અને મૂલ્યોને વ્યવહારિક સ્તરે લાગુ કરવા, એટલે

- (A) વ્યવહારિક તત્ત્વજ્ઞાન
- (B) પર્યાવરણીય નૈતિકતા
- (C) દાકતરી નૈતિકતા
- (D) નિતિશાસ્ત્ર

98. વ્યક્તિએ આસપાસનાં વાતાવરણને જીવનને સુરક્ષિત અને વિકાસશીલ બનાવવા માટે કઈ રીતે વાપરવું જોઈએ, એ

- (A) દાકતરી નૈતિકતા છે
- (B) સામાજિક અને રાજકીય તત્ત્વજ્ઞાન છે
- (C) તત્ત્વમિમાંસા
- (D) પર્યાવરણીય નૈતિકતા

99. Peter Singer is of the opinion, that causing injury to animals is morally wrong because

- (A) Animals are rational beings
- (B) Animals are conscious
- (C) Animals are not rational
- (D) Animals do not speak

100. Which of the following is not a pillar of medical ethics ?

- (A) Autonomy-respect for the patient's right to self-determination
- (B) To administer a line of treatment even if the patient is unwilling
- (C) Beneficence-the duty to do good
- (D) Non-maleficence-the duty not to do bad

99. પીટર સિંગરનાં મતાનુસાર, પ્રાણીઓને ઇજા નહીં પહોંચાડવી જોઈએ, કારણકે

- (A) પ્રાણીઓમાં વિવેકબુદ્ધિ છે
- (B) પ્રાણીઓમાં ચેતના છે
- (C) પ્રાણીઓમાં વિવેકબુદ્ધિ નથી હોતી
- (D) પ્રાણીઓ બોલતા નથી

100. નીચે આપેલામાંનું કયું વાક્ય દાકતરી નૈતિકતાનો આધાર નથી ?

- (A) સ્વનિર્ણય - દર્દીનો પોતાના હકમાં નિર્ણય લેવાનો અધિકાર
- (B) દર્દી રાજીના હોય તેવી સારવાર આપવી
- (C) સારાંશ - સારું કરવાનું કર્તવ્ય
- (D) ખરાબ નહીં કરવાનું કર્તવ્ય

Space for Rough Work